

Apariția acestui volum de studii, pe lângă faptul că întregeste opera medievistului Alexandru I. Gonța, contribuie și la formarea unei imagini cât mai complete privind punctele de vedere ale acestui bun cunoscător al izvoarelor medievale. Asemenea întregii societăți și istoriografia românească simte încă necesitatea unor astfel de restituții.

LAURENȚIU RĂDVAN

***HISTORIA URBANA*, tomul IV, nr. 1-2, 1996, 220 p.**

Deși cu o întârziere de aproape doi ani de zile, a apărut în sfârșit tomul IV, nr. 1-2 pe 1996, al revistei "Historia Urbana", care s-a impus deja în peisajul periodicelor specializate în istorie, ca fiind o publicație serioasă și realizată cu rigurozitate științifică. Conform specificului său tematic, revista vizează aspecte diverse de istorie urbană, acoperind din punct de vedere cronologic o perioadă largă, începând din Evul Mediu și până în epoca contemporană.

Sumarul este variat, în deschidere aflându-se rubrica de studii. După articolul regretatei Renate Mohlenkamp privitor la geneza și dezvoltarea orașelor moldovenești până în secolul XVI (ce continuă studiile publicate pe această temă în "Anuarul Institutului de Istorie <<A.D. Xenopol>> Iași"), urmează un studiu foarte interesant al lui Gheorghe Bichicean, ce prezintă particularitățile modului de reprezentare a orașelor din Transilvania voievodală în congregațiile generale (sec. XIII - XVI). Se susține și se argumentează în acest studiu faptul că, în genere, reprezentarea orașelor din Transilvania în adunările generale se integrează în specificul european. Alături de studiile lui Vasile Neamțu (*De ce a devenit Baia o "capitală" a Moldovei?*), Gernot Nussbacher (*Contribuții la istoria administrației orașului Brașov în perioada medievală (secolele XVII-XVIII)*) și Eugen Gluck (*Date cu privire la populația evreiască din Cernăuți (1774 - 1918)*), menționăm studiul lui Gheorghe Anghel, *Alba Iulia în secolul al XVIII-lea. Schimbarea vetrei orașului medieval*, în care se folosesc izvoarele cartografice de la sfârșitul secolului XVII și din secolele XVIII - XIX, prezentându-se modul în care a evoluat și s-a modificat planul urbanistic al Albei Iulia.

Urmează o a doua rubrică de studii, preluate din cadrul lucrărilor Sesiunii desfășurate la Giurgiu între 20 și 21 octombrie 1995, cu titlul: *Factorul militar în viața orașelor*. Menționăm aici studiile mai importante ale lui Teodor Octavian Gheorghiu (*Particularități ale apărării orașelor medievale românești extracarpătice*) și Gheorghe I. Cantacuzino (*Cetățile dunărene în dezvoltarea unor centre urbane din Țara Românească*), alături de care sunt prezente studii ale lui Michel Tănase, Ileana Zbârnea, Judit Pal și Dan V. Baicu.

În continuare se află secțiunea de comunicări și referate în care sunt cuprinse contribuțiile lui Oliver-Octavian Velescu referitoare la un istoric al automobilului în București, cele ale lui Emil Anghel privitoare la distrugerile și reconstrucțiile din Arad (autorul trage un serios semnal de alarmă legat de starea deplorabilă a centrelor istorice urbane din orașele din România), precum și scurta

analiză a țesutului urban din zona străzii bucureștene Lipsani făcută de Valeriu-Eugen Drăgan.

În încheiere se află rubricile obișnuite de recenzii și note bibliografice, ce cuprind șapte recenzii ale unor lucrări legate de istoria unor centre urbane importante din România. Publicația se încheie cu *Cronica*, referitoare la viața științifică. Astfel, Vasile Ciobanu prezintă activitatea Sesiunii internaționale de la Târgoviște, cu tema: *Orașul ca reședință domnească în secolele XIII - XVI*, desfășurată în perioada 29 mai - 2 iunie 1996, în timp ce Oliver Velescu prezintă a III-a Conferință Internațională de Istorie Urbană: *Orașe din Estul și Vestul Europei*, desfășurată la Budapesta între 29 și 31 august 1996.

Pentru a facilita cercetarea bibliografică revista cuprinde o listă de abrevieri generale. De asemenea majoritatea studiilor conțin la sfârșit rezumate în principalele limbi străine, excepție făcând tocmai cele câteva studii scrise în germană sau franceză care nu au deloc rezumat. Sunt cuprinse și numeroase tabele, planșe, hărți sau fotografii, a căror prezență este benefică, însă reproducerea lor în multe cazuri trebuie îmbunătățită.

În concluzie, putem spune că nici acest număr al revistei "Historia Urbană" nu dezamăgește, nici prin conținutul său variat și de riguroasă ținută științifică, precum nici prin aspectul său general. Să sperăm că în scurt timp se va recupera rămânerea în urmă și specialiștii din întreaga țară ce susțin existența acestei publicații de specialitate, vor continua demersul lor privind dezvoltarea studiului istoriei urbane din acest spațiu.

LAURENȚIU RĂDVAN

MIHAI-ȘTEFAN CEAUȘU, *Bucovina habsburgică de la anexare la Congresul de la Viena. Iosefinism și postiosefinism (1774 - 1815)*, Iași, Fundația Academică A.D. Xenopol, 1998

Paginile asupra istoriei Bucovinei au lipsit cititorului român până acum zece ani din motive prea cunoscute. În ultimul timp însă, au apărut mai multe studii referitoare la subiect, bazate pe o cercetare serioasă. Între acestea, remarcăm și lucrarea cercetătorului Mihai-Ștefan Ceașu, în fapt versiunea revăzută a tezei de doctorat, susținută de domnia sa la Universitatea ieșeană.

În cele patru capitole ale volumului publicat, Mihai-Ștefan Ceașu are în vedere, după cum se poate constata și din titlu, anii cuprinși între anexarea provinciei la 1774 și Congresul de la Viena din 1815. Este un interstițiu dens, în care au fost puse bazele organizării temeinice a Bucovinei în cuprinsul monarhiei habsburgice, purtând pecetea iosefinismului.

Bazat pe o documentare consistentă în arhivele românești și austriece, ca și pe o bibliografie amplă, studiul lui Mihai-Ștefan Ceașu este deschis de un inspirat capitol ce tratează *luminile și absolutismul luminat în monarhia de Habsburg și Europa*. După ce trece în revistă caracteristicile generale ale *luminismului* și *Aufklärung*-ului, autorul stăruie asupra conceptului de iosefinism, pe care-l percepe a fi drept teoria și practica politică a absolutismului luminat din Imperiul habsburgic. El crede că obârșia istorică a iosefinismului stă în